

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

IN MEMORIAM J. T. RADEMACHER

Jan Tielman Rademacher is op 24 juni op 73-jarige leeftijd gestorven. Hij heeft lange jaren als huisarts te Spijkenisse praktisch uitgeoefend. Wij willen hem echter op deze plaats herdenken, omdat hij wel zeer bijzondere verdiensten voor het Nederlands Huisartsen Genootschap heeft gehad. Hij behoorde nl. tot de initiatiefnemers en grondleggers voor het Genootschap. Men kan zelfs stellen dat hij de eerste in Nederland is geweest van wie het initiatief tot de oprichting van een dergelijke vereniging is uitgegaan.

Op 21 juli 1955 (M.C. 10, 503) publiceerde hij een oproep om te komen tot de stichting van een Nederlandse Huisartsen Academie. Hij was toen zelf om gezondheidsredenen reeds niet meer als huisarts werkzaam, maar was kennelijk nog bezield van een grote liefde voor dit beroep en wilde een poging doen dit in wetenschappelijk opzicht te verheffen. Hoewel zijn oproep door Prof. Dr. L. A. Hulst werd ondersteund en hij medestanders slechts vroeg een visitekaartje naar zijn adres te sturen, was het aantal respondenten teleurstellend gering. Mogelijk was de tijd nog niet rijp, mogelijk was ook het feit dat hij in zijn oproep sprak over een eis tot het volgen van minstens 150 uur nascholing per jaar hieraan mede debet.

Naar buiten werd van de N.U.H.A., die Rademacher had willen stichten, voorlopig niets meer vernomen. Zijn initiatief leidde echter via Ten Cate, Hogerzeil en Brühl tot de bijeenkomst in januari 1956 van de werkgroep, die tot oprichting van het N.H.G. zou besluiten. De intensief voorbereide oproep van deze werkgroep in sept. 1956 (M.C. 11, 545) vond grote weerklank in de Nederlandse huisartsenwereld en resulteerde in de oprichtingsvergadering van het Genootschap in december 1956. Rademacher mag dus met recht worden beschouwd als de eerste initiatiefnemer hiertoe.

In de werkgroep en later in het bestuur van het jonge Genootschap heeft Rademacher zich ondanks zijn jaren en zijn lichamelijke handicap actief ingezet. Zo legde en onderhield hij de eerste contacten met de American Academy of General Practice. Toen hij tenslotte het bestuur moest verlaten werd hem dan ook terecht het N.H.G.-insigne voor bijzondere verdiensten toegekend.

Het Genootschap verliest in J. T. Rademacher een voorloper en grondlegger. Wij willen hem hier in dankbaarheid gedenken.

F. J. A. HUYGEN

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering N.H.G. 13 april 1967

Het dagelijks bestuur bracht verslag uit over een bespreking met de congrescommissie over de plannen met betrekking tot het NHG-congres 1967. Er blijken zich enige financiële moeilijkheden voor te doen, welke vooral hun oorzaak vinden in de hogere kosten, welke nu eenmaal aan het huren van de RAI te Amsterdam zijn verbonden. Eveneens bleek dat de gebruikelijke tentoonstelling in de RAI relatief hoge kosten vergt. Het bestuur besloot middelen te zoeken om deze financiële consequenties te kunnen opvangen.

In een gesprek tussen het dagelijks bestuur en vertegenwoordigers van de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap”, aan welk gesprek ook door Royaards werd deelgenomen, werd uitvoerig van gedachten gewisseld over de noodzaak om enige continuïteit in de redactiecommissie te waarborgen en over de wijze, waarop zulks zal kunnen worden bereikt. De redactie zal hierover in een nota aan het bestuur een voorstel doen.

Van de Algemene Advies Commissie ontving het bestuur het gevraagde advies over de vraag of het toelaatbaar is, dat

NHG-leden die, op grond van hun functie in het Genootschap, door derden worden aangezocht om zitting te nemen in een door deze derden ingestelde commissie of werkgroep, naast de door hen gemaakte kosten tevens bij deze organisaties een vergoeding declareren voor de door hen bestede arbeidstijd. De A.A.C. is van mening, dat — voorzover het NHG niet direct bij een en ander is betrokken — dergelijke kwesties door het NHG-lid met de betrokken instantie moeten worden geregeld. Het bestuur kon zich aan het advies conformeren.

Vorbereidingen zullen worden getroffen ter uitvoering van een door Roorda te Haarlem voorgesteld nieuw abortusonderzoek, dat een antwoord moet geven op de vraag welke behandeling van de dreigende abortus de meeste kans op succes biedt. Zowel door de CWO als door de Studiegroep Obstetrie en Gynaecologie werd het bestuur in positieve geest geadviseerd inzake de uitvoering van dit onderzoek. Voorts schonk het bestuur aandacht aan enige kwesties van interne aard.

Bestuursvergadering NHG 11 mei 1967

Bij de aanvang van de vergadering deelde Huygen mede, dat op 27 april in Tilburg een gesprek heeft plaats gehad tussen het dagelijks bestuur en vertegenwoordigers van enige centra, die rond de jaarwisseling blijk hadden gegeven van hun verontrusting over de houding van het NHG-bestuur ten tijde van het conflict tussen de LHV en de ziekenfondsen. De bespreking, die onder leiding stond van Bots in diens kwaliteit van voorzitter der Algemene Advies Commissie, had een voor alle betrokkenen bevredigend verloop.

Van veel belang achtte het bestuur een van de Stichting Teleac ontvangen verzoek om het Genootschap te doen vertegenwoordigen in een adviescommissie, die voor Teleac plannen moet uitwerken voor speciaal voor huisartsen bestemde nascholingsuitzendingen. Een dergelijk verzoek werd eveneens tot het NHI, de Maatschappij en andere instanties gericht. Het bestuur zal in positieve zin op dit verzoek reageren, daar het van mening is, dat het medium televisie van grote waarde is voor het bereiken van een zo groot mogelijke groep huisartsen.

Het bestuur nam een suggestie van de CWO over om te trachten op wederkerige basis een corresponderend lidmaatschap in te stellen tussen de grote NHG-commissies. Op deze wijze hoopt men tot een goede uitwisseling van informatie te geraken over zaken, waarmede de commissies zich bezighouden.

Uitvoerig werd stilgestaan bij een voorstel van de werkgroep Scholing om op vrij korte termijn een weekendconferentie te beleggen voor de kern van het Genootschap over het rapport, dat de werkgroep zal opstellen over de gewenste inbreng van huisartsenzijde bij de artsopleiding. Om verschillende redenen werd het wenselijk geacht een dergelijke conferentie enigszins later te houden, opdat de grote NHG-commissie en enige andere betrokkenen voldoende gelegenheid zullen hebben zich te beraden op de inhoud van het binnenkort te verwachten concept-rapport van de werkgroep. Deze weekendconferentie zal worden gehouden op 14 en 15 oktober 1967.

E. M. Jansen, secretaris

FONODIDACTISCHE DIENST

Op zaterdag 3 juni 1967 vond in Chelmsford een „conference on the use of tape in medical teaching” plaats. Deze conferentie, gehouden ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Medical Recording Service van the Royal College of General Practitioners, werd bijgewoond door een

zestigtal artsen onder wie veel docenten van diverse universiteiten. De aandacht was tijdens de conferentie gericht op drie vragen, namelijk: „hoe worden banden thuis gebruikt?“, „kunnen wij het gebruik uitbreiden en verbeteren?“, en tenslotte: „hoe kunnen wij het effect van de banden evalueren?“

Tijdens de ochtendzitting gaf Dr. W. Brouwer een kort overzicht van het gebruik van de banden door huisartsen in ons land. Opvallend was de grote belangstelling van universitaire zijde voor het gebruik van bandopnamen. Het was een bijzondere ervaring kennis te nemen van de diverse toepassingen. Stimulerend was het ook om te bemerken hoe het initiatief van het huisartsenechtpaar Graves — grondleggers van de Medical recording service and sound library — niet alleen toepassing heeft gevonden bij de nascholing van de huisarts, maar ook erkenning heeft gevonden binnen de muren van de universiteit.

Het aantal aanvragen voor bandopnamen neemt in ons land gestadig toe. Het is daarom wellicht nuttig een overzicht te geven van de thans beschikbare banden:

66-1. Astma, astmatische bronchitis en emfyseem. Prof. Dr. H. Deenstra, hoogleraar in de leer der longziekten te Utrecht; 45 minuten, 13 dia's.

66-2. Herkenning en behandeling van anemie I. Dr. M. C. Verloop, lector in de hematologie te Utrecht; 34 minuten, 7 dia's.

66-3. Herkenning en behandeling van anemie II. Dr. M. C. Verloop, lector in de hematologie te Utrecht; 40 minuten, 12 dia's.

66-4. De acuut zieke zuigeling. Prof. Dr. S. Yudkin; 28 minuten, 9 dia's.

66-5. Het neurologisch onderzoek van de pasgeborene. Dr. J. Willemse, kinderneuroloog te Utrecht; 18 minuten, 7 dia's.

66-6. Oogheelkunde in de huisartspraktijk. J. Krouwels, oogarts te Alkmaar, 25 minuten, 20 dia's.

66-7. De keuze van het antibioticum in de algemene praktijk. Dr. J. B. M. Vismans, internist te Enschede; 28 minuten, 16 dia's.

66-8. Jeukende vulva-aandoeningen. Dr. S. Suurmond, lector in de dermatologie te Leiden; 30 minuten, 21 dia's.

67-1. De diagnostiek en behandeling van diabetes mellitus in de huisartspraktijk. J. van der Minne, internist te Alkmaar; 30 minuten, 9 dia's.

67-2. Abortus en dreigende abortus. Dr. P. Roorda, huisarts te Haarlem; 25 minuten, 10 dia's.

67-3. De bejaarde patiënt. Dr. J. Th. R. Schreuder, internist te Hilversum; 30 minuten, 9 dia's.

67-4. Huisarts en geboorteregeling. Dr. F. J. A. Huygen, huisarts te Lent; 38 minuten, 15 dia's.

JAARVERSLAG 1966

STUDIEGROEP ARTIKELENDOCUMENTATIE

Onze studiegroep zet haar rustig bestaan voort. Een lid bedankte, doch wij konden een nieuw lid in ons midden begroeten, zodat het aantal referenten tien is gebleven. In 1966 hebben wij, op verzoek van de hoofdredacteur van Current Medical Abstracts for Practitioners, uitgaande van het College of General Practitioners Scotland, vijf referaten ingezonden van artikelen, verschenen in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde of in huisarts en wetenschap. Deze samenvattingen zullen worden opgenomen in de Current Medical Abstracts.

Er werden dit jaar 59 referaten gemaakt en samen besproken op de drie in 1966 gehouden vergaderingen in het Nederlands Huisartsen-Instituut. Elf referaten werden afgekeurd; drie pennevruchten werden ter nadere uitwerking aan de schrijvers teruggezonden. Vijf-en-veertig resultaten van lezen, herlezen, keuren, bestuderen, begrijpen en gecompriimeerd weergeven, zijn aan de redactiecommissie van huisarts en wetenschap ter plaatsing aangeboden.

Aspirant referenten kunnen zich wenden tot: J. G. Antvelink, Spoorstraat 24, Schoonhoven, telefoon: 01823-2432 of tot: N. Bessem, Binnenweg 9, Twello, telefoon: 05701-1666.

N. Bessem, secretaris

UIT DE CENTRA

Centrum Rotterdam en Omstreken

Het jaarverslag 1966 betreffende het N.H.G.-centrum Rotterdam geeft de volgende informatie. De jaarvergadering 1966 werd door een veel te klein aantal leden bezocht. Slechts 17 leden tekenden de presentielijst. Toch had het bestuur de indruk met de klinisch pathologische conferentie, ingezonden door Molendijk en op sublieme wijze geanalyseerd door Van der Does, in de roos te hebben geschoten. Immers, op boeiende wijze bleek hieruit aan de in verheugend groot aantal opgekomen „nieuwe“ leden, hoe leerrijk, stimulerend en voldoeninggevend een werkgroep kan functioneren.

Het huishoudelijk gedeelte der vergadering kon snel worden afgewerkt. Op voorstel van het bestuur werd G. A. Zock als vijfde lid aan het bestuur toegevoegd. In het afgelopen jaar heeft dit nieuwe bestuurslid zich vooral beziggehouden met het opstellen van een ledenlijst, waarbij de rayons zodanig zijn gekozen dat het vormen van nieuwe groepen logischer kan worden bereikt. De mogelijkheid werd geopend voor de dicht bij andere centra wonende leden om in dit centrum als buitenlid actief mee te doen, waarmee overigens een reeds hier en daar voorkomende situatie officieel werd erkend.

De fonodidactische dienst leverde aan enkele werkgroepen dia's en bandjes over uiteenlopende onderwerpen welke bijzonder bleken te worden gewaardeerd. Het centrum werd benaderd door De Waard voor deelname aan een prospectief onderzoek over het mamma- en endometrium-carcinoom. Een aantal leden zegde medewerking toe en gaat in april 1967 aan de slag. Voorts heeft het N.H.I., in navolging van het soortgelijke project in Assen, een plan: „Samenwerking huisarts en wijkverpleging“ in ontwikkeling; ook hiervoor bleek belangstelling onder onze leden.

Verheugend groot was dit jaar het aantal aanmeldingen van semi-artsen voor een stage bij de huisarts. Ondergetekende heeft zich dientengevolge genoodzaakt gezien nogmaals een beroep op onze leden te doen hun praktijken voor een dergelijke stage open te stellen. Vooral Rotterdam Zuid is in dit opzicht een achtergebleven gebied.

Molendijk zag zich helaas genoodzaakt zijn praktijk neer te leggen en trad uit ons bestuur. Een woord van dank voor het vele werk door hem voor het N.H.G. verricht is hier op zijn plaats.

Het einde van het jaar werd onze aandacht vooral gevraagd voor de moeilijkheden tussen L.H.V. en ziekenfondsen. Ook het N.H.G. liet een en ander niet onberoerd en uw bestuur ontving vele afschriften van verontruste centrumbesturen na de affaire met het onder meer door Prof. Van Es ondertekende schrijven. Het bestuur heeft gemeend na de gezamenlijke verklaring van L.H.V. en N.H.G. op 17 februari 1967 hier geen acties te moeten ondernemen.

Ons centrum telde aan het einde van het verslagjaar 180 leden en 7 buitengewone leden.

C. van Noort, secretaris

AANVULLENDE LEDENLIJST

van 29 mei tot en met 21 juni 1967

Nieuwe leden:

P. Baay, Sarphatipark 32, Amsterdam
C. A. A. Broekhuysen, Tafelbergdreef 4, Utrecht
H. H. A. Houtackers, Julianalaan 16, Beek (L)
G. S. Huizinga, Oranje Nassaustraat 12-14, 's-Gravenzande
J. F. Bax, Bovenstraat 176, Rotterdam-27
W. C. van Dorp, Molenweg 9a, Beusichem
R. P. W. Windhorst, Dorpsstraat 36, Neer (L)
J. A. Mazel, Prins Bernhardlaan 43, Borne
Jhr. W. C. A. Beelaerts v. Blokland, Singel 23, Deventer
H. de Vries, Arnhemseweg 19, Apeldoorn
A. I. J. Klooswijk, Kastanjesingel 178-180, Rotterdam-12
L. Beer, Burg. Le Fèvre de Montignyplein 7, Rotterdam
B. L. Best, Utrechtseweg 121, Zeist
S. K. Schalema, Korte Scheidingsweg 40, Dordrecht
F. H. Bergfeld, Rijksstraatweg 34, Bennebroek